

Ludgi Ma~.iak' Kurumut_u Ar Boge Ca_lcolon

Ludgi ma~.itako do a.d.i ren'gec' ar nacar-geako. En'gat apat ho~ Ludgi a.d.ikin dula.r.ea, ente sadher bit.i kanta.kinae. Menkhan ac' go ac'ge a.d.i bhage maejiu kante Ludgi jaoge boge ak' sec'e uskurea. Ludgi ho~ ac' goak' sana senoak' la.git' a.d.iye kurumut.uia. Ar or.ak' ka.mi begor a.cu bhorsate udur. dhupur.e chut.a.uk'a. Ren'gec' hor. kanteke en'gat apat dokin nalha tuma.la, ac' do daka utui isin aroetakoa, Setak' do ar.ak' sakam bar.ge ar kulhi muca.t' bir khone hunar a.guia.

Menkhan ako atoren et.ak' kur.iko skul calak' n'elkote monre a.d.itet'e hae haeok'a, ente mo~n'jge puthi silet. sap'kate ar rok' na.kic'kateko senok' hijuk'a. Mit' din Ludgi ma~.i do me~t' dak' jorok tuluc' ac' goe metae kana, E go, in' ho~ onko Lupsi da.iteko sa~ote skul kolka.n'me. En'gattet' sadher bit.iak' bhabna n'elteye ha.rup'kedeae, ar ako atoren sor per.a t.hen khon mare or.ec' or.ec' puthiko ar silet.ko koeadeae. Ado dosar hilok' khon skulte calak'e ehop'ena.

Menkhan or.ak're hec'kate ho~ enkage udur. dhupur. ac' goe ka.mi gor.oaea tha.ri ba.t.i man'jao, dak' a.gu, isin aro sudha.ge. Upha.n' jokhec'e jira.uk'a ar gapa la.git' ac'ak' par.hae sapr.aoa.

Menkhan budtae do a.d.i laser. Bae a.da.i ba.da.iok'a. Thor.a dintege sila.i ka.mi ho~ a.d.itet'e cat'ket'a. Se~r.ayenre ho~ enkage ac' go gor.oae la.git' ur.um sur.ume ka.mia: bae a.run' pa.run'ok'a. Or.ak' ka.mi ja~ha~t.ak' bae jutlere ac' goe nistr.a.ule khan bae usa.t'a, bae moc moco hapekok'a; bickom artet'geye sontorok'a ar mon lagaokate sapha ka.k'mi sanayea. Ha.ni or.ak' nui or.ak' ajare bar.ae ho~ ban'ataea.

Ona ia.te ina. atoren ar ad.e pase atorenko Ludgi ma~.iak' mone monete a.d.itet'ko sarhaoea.

Tehen' Kho_n Secondary School Certificate (SSC) Bid_a_u Do_ Ehop'ena

Tehen' kho_n got_a disa_mre SSC bid_a_u ehop'ena. Nia bid_a_u do_darakan 23 November muca_dok'a. Jao sernage February cando reak' pa_hil hapta noa bid_a_u ehop' bar_ak' re ho~, ko_ro_na ma~ha~ma_ri kha_tir amdaj mit' serma tala kho_n sikhna_t ga~otako bond tahe~kante nia dhao do_ okte na_pitre bida_u hatao ban' hoeakana.

Nia dhao reak' bid_a_u do_ khat_o sylebas te hoyogok' kana. Bid_a_u do_ mit' ghont_a tala ha_bic' hoyok'a. Pea bisoi cetanre bida_u do_hoyogok' kana. Noa ko bisoi reak' pholaphol se_ result cetanre mullayon kate bid_a_u reak' jo_ do_ so_do_rok'a.

Hud_in'ak' Alom Nen'ghaoa

Mit't_en casa hor_ ac'ren kor_a gidra_ sa~ote mit't_en bila_n t_a.nd.iye paromet' tahe~kana. Unre uni kor_a do mit't_en nal kut_ra.i n'el n'am got'ket'a, are men got'ket'a " Nok'o~e baba, mitt_en nal kut_ra.". Apattet' do uni kor_aye metadea, " Ma bet_a ona do halan'ime ar am t_hen dohokak'me".

Menkhan uni kor_a doe menket'a " ona kut_ra_ bae halan'ilet'a. Khande apattet' do hape hapete ona nal kut_ra.i halan'ket'a, ar ac'ak' an'grop buglireye bhoraoket'a. Mit't_en atokin tiok'ket'a, ona atore mit't_en kamare tahe~kana. Apattet' do ona me~r_he~t' kut_ra_ uni kamar bar poesateye a_krin'adea. Ona poesate do eae got_ec' a_d.i

sebel joye kirin'ket'a. Ond.e khon ona t.a.nd.i t.a.nd.itegekin sen idiyena. Bogeteye seton'ket'a, umulok' la.git' dare se or.ak' ho~ ba.nuk'anec', ar dak' ho~ ba.nuk'anec', uni kor.a do loraok' kan lekae a.ika.uket'a.

Kor.a do ac' baba tayom tayomtegeye sen idik' kan tahe~kana. Khange apattet' do mit't.en jo hape hapete bugli khone od.okket'a, ar otreye n'ugot'kat'a. Uni kor.a do a.d.i usa.raye en'got' got'ena, ar onae halan' jomket'a. Sen idik' tuluc'ge ackage arho~ mit't.en joe n'urgot'kat'a. Ona ho~ ot khon halan'kateye jomket'a.

Apat' do onkage mimit' got.ec'kate ac'ren hopon pohrek otre onako joe n'uradea, are halan' caba ocokedea. Khange apat do muluc' muluc'e landaket'a, ar ac'ren hopone metadea; " Henda ba.bu, enan' do ona nal kut.ra halan' la.git' mit' dhao en'godok' ho~ bacom rebenlen. Unre en'got'katem halan'le khan, nok'o~e eae dhao do ohon' en'got' ocolema. Ma bujha.ume bet.a ar hudisme".

Corpot . Gun Khon Cetaok'

Tar.o do a.d.i corpot. kor.a kanae. Uni do janwarko beba.r.ic'e harkhetkoa. Mit' din uni do kulhi pind.a.re dur.up'kate matkom lat.heyeye jojomkan tahe~kana, ar mit't.ec' bes cika.~r. macha hopon pa~er.ae sap' akat' tahe~kana, jojom kan jojomkan, ac' khon thor.a pharak n'o~k're mit't.en setae n'el n'amkedeadea. Uni seta doe burum akan tahe~kana. Tar.o do setae leh lehadea. Leh lehade tora seta do a.d.i cot.kare beret' got'ena, ar cand.bol t.her.e t.hepe t.hepeate lujun' lujun' uni t.hene da.r. idi got'keda. Tar.o do hud.uhud.uc' matkom lat.he tire dohokate uni sec' tiye tia.rket'a, seta do ona aste a.d.i usa.ra ond.eyeye sen sor got'ena. Senen tora uni kor.a do ac'ak' pa~er.ate uni seta a.d.i garte na.thureye pit.a.ukedeadea.

Uni ba.pur.ic' seta do bacha, haso jalate ka.~i ka.~iye rak'ket'a, ar

kubun' kubun' ond.e khone da.r.ket'a. Ar tar.o do onkae n'elkede khan
khet.e khet.eyē landaket'a.Tar.o ac' talaba do ona tamasa pharak'
khone n'en'elkan tahe~kana. Ar uni do setawak' dosa ar Tar.oak'
corpot. ka.mi n'elte a.d.i ban' t.hike a.ika.uket'a, ar Tar.o boge
sikha.una emaye got.awana. Khan uni do Tar.oe hohoadea, are kuli-
kedeā, " Henda Tar.o poesam hataoa?" Tar.o do usa.rae mengot'ket'a. "
He~ tala ba, ema.n' khanem ente". Khan uni do mit' sika. poesa
sap'kate uni sec' tiye tia.rket'a. Tar.o ho~ a.d.i ra.ska.kate ti
tia.rkateye atan'got'ket'a. Atan' torage Tar.o ac' tala ba do
mit't.ec' mat' chit'kir.ic'te carat. marte tiye dalkedeā. Tar.o do
haso jalate ti irci ircite a.d.i a~t.e ad.raokeda.

Khan ac' talaba doe menket'a. " Am do uni ba.pur.ic' seta a.ur.iak'tem
dalkedete, in' ho~n' dalket'mea. Tehen' khon disa.ime, seta ho~ am
hasoket'me leka hasokogea. Ar tis ho~ onka alom colona.

CASA

Casa do ko casa

Phosol ko ubja.o,

Casa re bon asok'

Jomak' ko jogar. abon.

Casa babon nisir.a.uko

Disa.m ren gorob kanko,

Casa ka.mi ban' ka.t.ic'a

Onate alobon lajak'.

Ne_sho~ Junior School Certificate (JSC) Bid_a_u Do_ Ban' Hoyok'a

Ko_ro_na virus karonak'te Prathomik Somaponi bid_a_u leka ne_s do_ Junior School Certificate (JSC) bid_a_u ho~ ban' hoyok'a. Hola calaoen Mon'golbar (09 November) Anto: Sikkha board somonoy Sub- Committee ren sabha mukhia_ ar Dhaka Sikkha board ren Chairman Professor Nehal Ahmed ta_kiank' suhi akat' mit' dha_rwak' talate noa khobor kin bad_ae ocokeda.

Noa re me_n akana, ko_ro_na poristhiti kha_tir 2021 serma reak' JSC bid_a_u ban' hatao reak' got_a hoe akana. Nia.. ha_l halot okte nij nij sikhna_t tha~onako rege bo_cho_r muca_t reak' bida_u ar assignment hotete pa_thua_ gidra_ko mullayon katek' cetan kelas se are ak' kelas reko rakap' ocok'a. Noa karonak'te darakan 6 kho_n 13 November bhitrite JSC pa_thua_ gidra_koak' form purun la_git' batlaoe e_m akada Anto-sikhna_t board.

Tuma_l- Bd-pratidin

Santal'koak' A_rica_li

Santal hor_ koak' a_rica_li

Sanam ja_ti khon a_d_i soros,

Seren' duran' ar enec' sogoe

Sanam ja.ti khon a.d.i ra.ska..

Horok'- bandi ar sajsap'r,ao

Sanam ja.ti khon a.d.i napae,

Jom n'u ar isin basan'

Sanam ja.ti khon a.d.i sebel.

Man manot ar dula.r, sodor

Sanam ja.ti khon a.d.i sabasi,

Pal porob ar bapla biha.

Sanam ja.ti khon a.d.i begar.

Sa.ga.i hoho ar ror, landa

Sanam ja.ti khon a.d.i sor.om,

Santal hor, koak' a.rica.li

Alobon at' ocoe somaj khonan'.

Sap' dohoe mabon joto kote

Jogao joton mabon gharon'j kore,

Santal hor, koak' a.ri- ca.li

Sanam ja.ti khon a.d.i soros.

Bo_cho_r Reak' Pa_hilrege

Na~wa~ Puthiko N'ama Pa.thua. Ko

Sikhna.t Montri Dipu Moni do_e bad.ae ocokeda, Darakan serma se_
bo_cho_r reak' pa.hilrege pa.t.hua. gidra. ko do_ okte na.pitre na~wa~
puthiko n'ama. Calaoen bo_cho_r leakage nia dhao ho~ olok' par.haok'
kan mimit' pa.t.hua. gidra.ko na~wa~ puthi ko emakoa seko n'ama.

Ko_ro_na ma~ha~ma.ri okte talate ho~ noa kurumut.u do_le calao idiet'
kana. Enre ho~ As me_nak'a, jao serma leka nia. dhao ho~ pa.t.hua.
gidrako talare puthi em ha.tin' ka.mi hora ko do_ napaete hoe
pura.uk'a.

Tuma.l:Bss news

An'jom Pe

An'jom pe e gidra.koge

Ka.t.ic' khonge school tege

Calak' hoyok' okte na.pitrege

Akel bidia. hamet. la.git' tege.

Gogo, baba, a.yurkoak' uskur tege

Laha ape aema aema akel tege

Cecet'ko ar akelan koak' katha koge

Atenpe lutur ar mon ontor tege.

Hoyok'gea pe maran' akelan koge

Man ar chiar pe n'ama apnatege

Ba.da.i hiska. mon ban' tahe~lenre

Lekman hor.ko pe hoyok'a unre.

Sabasi sarhao n'ama pe tin re

Isorak' aema bhor n'apame unre

Boge jionpe khemaoa tin re

At.karape kha.t.i ge suluk monre.

Bitna. N'utuman Kor.a Rean'

Sedae jo_khe_n kathae, nui Bitna. kor.a do_ en'gat ho_r.mo_reye tahe~kanre apatte_t' do_e go_c'ena. Khande en'gatte_t' do_ apa bare or.ak'teye he_c'ena. Ado_ ond.e tahe~kanrege, kathae, uni Bitna. kor.a do_e jamamena. Uni kor.a do_ mit' bita.geye usullena, ina.k' khon do_ ban'geye haralena; onatege uni do_ Bitna.ko n'utumkadea. Ado_ a.d.i serma hoeyenre ho~ bae haralente uni do_ o_koe kur.i ho~ bako khusiadete enka d.a.ngua.tegeye hara jua.nena. Ar gocoe do_ho_ket'te ona do_ mit' bita. pon ka.t.up' harayentaea. Khande ado_ onko mamotteko t.hen khon do_kin begarente juda.-rekin or.ak'ket'. Ar uni Bitna. do_ kathakore do_ khub calaki ho_r.e hoeyena. Ja~ha~n kathare uni leka do_ o_koe ho~ bako ro_r. dar.eak'a. Ado_ tahe~n tahe~nte uni Bitna. do_ mit't.en bitkile kirin'kedea. Ar uni do_ khube jo_to_n mot.akede khan do_ sin' marsal do_ a.tin'ge bae a.tin'a, onate uni do_ go_to_m bitkile n'umkedea. Ado_ unire de_c'kate mit' n'inda.i a.tin'ea, ar sin' marsal do_ or.ak'regeye aderkaea.

Ado_ tahe~n tahe~nte onka mit' din do_ t.a.nd.ite a.tin'e idi akade tahe~kan jo_khe_nge, kathae, cet' la.git' co_e a~r.golen tahe~kana. Ado_ kathae, jan'ga se_nteye de_jo_k' kan tahe~kan jo_khe_nge, kathae,

uni bitkil do_e ic' go_t'ket'te uni Bitna. kor_a do_e ic' topa
ocoyena. Ado_ kathae, o_nd.egeye topayena; ado_ bae ut_ka_u dar_eat'a,
o_nd.egeye lat_ha t.arhaoena. Ar uni bitkiil do_e a_tin' mo_ko_n'en
khan, setak' do_ or.ak'teye calaoena. Ado_ uni kor_a bae n'el na'me
kante en'gatte_t' do_ a.d.i ba_r.ic'e rak' bar_ayet'a. Me_net'ae,
Ta_rup' co_n' cele janwar co_ko jo_mkede. Onka bogete n'um n'umteye
rak' halan'et'a. Ado_ kathae, tikin jo_khe_n do_sra atoren kur_iko do_
go_et.ha guric' halan'ko se_nlena. Ado_ kathae, mit't.en kur_i do_ ona
bitkil guric'e ut_ka_u go_t'ket' khan, kathae, uni Bitna. kor_ae
ut_ka_u n'am go_t'kede. Ar uni kor_a ho'e beret' go_t'ena. Ado_
darhateye calaoenteye um saphayena, ado_ or.ak'teye calaoena.
En'gatte_t' do_e ra_ska.yena. Ar uni Bitna. kor_a do_ t.an'gae
n'amket'te uni bitkil kut_a_m go_c' uta_rkede. Ado atoren ho_r.e
la_iat'koteko jo_mkede. Ado_ ona bitkil harta do_e ro_ho_r.ket'te
mit' din do_ en'gatte_t'e metadea, Ia., ayo, sa_tu sambara.n'me, in'
do_ hartan' a.krin' a.guia. Ado_ kathae, jur_a.uadete uni do_ harta
a.krin'e calaoena. Ado_ calak' calak'te tin sa_n'gin' ho_r co_e
calaoen. Ado_ a.yup'ena. Ado_e me_net'a, Noa n'inda do_ okaren'
gitic'a? Deko or.ak're ma na~ha~k' o_ho_ko gitic' ocolin'a. Ado_ onkae
hudisket'te n'uhum jo_khe_n mit't.en dare but_areye d.erayena. Ado_e
me_nket'a, Dare co_t.re de_c'katen' gitic'a; o_tre do_ ja~ha~eko
e_r.e_ bo_t.e_c'kin'a. Onka me_nkate, kathae, dareteye de_c'ena, ar
ona harta ho'e o_r rakap'ket'a; ado_ lut.uk' lut.uk'e de_c' thir
akangea. Ado_ kathae, tala n'inda khang kombr.o do_ oka khon co_n'
aema t.akako kombr.o idiket'te ona dare but_a.regeko do_ho_ket'teko
ha_t.in'et'kana. Un jo_khe_nge Bitna do_, kathae, ona harta do_ had.
bad.e n'urha go_t'kat'a. Khang kombr.o do_, kathae, bo_to_rte
jo_to_ko da_r go_t'ket'a. Un jo_khe_n Bitna do_e a~r.go go_t'ente,
kathae, onako t.aka do_ be_bake idiket'a, ar harta do_ o_nd.egeye
ba_gi dapor.at'a, ar ona t.aka do_ or.ak'teye a.gu se_t.e_rket'a.

Ado_ en'gatte_t'e metade, Ia., ayo, do_ se_ mamateko t.hen khon pa_i
ko_e a.gukom. Ado_ kathae, se_nente pa_iye ko_e a.guket'kote o_neye
a.gulet' t.akakin so_n'ket'a. Ado_ kathae, tina.k' gan t.aka co_n'
pa_i par.ak'koreye so_ge_ bar_akat'a. Are metadea, Do, ayo idikatakom.
Ado_ sa_riye idikat'takoa khan, pa_i par.ak're t.aka so_ge_ akanko
n'elket' do_ko me_nket'a, Durre! Nui do_ abo khone so_ro_sok' kan do_

abo khon so_ro_se kisa.~r.ok'a. Ado_ onkako hiska.ket'teko me_nket'a, Ma nui do_ nenkarebo je_re_dea. Re_n'ge_c' ocoyeabon; ban'khan hape_ne da.br.uc' cababona. Ado_ onkako hiska.ket'te mit' din do_ je_re_deako me_nket'a, Hape_ babon je_re_dea; uniak' bhe_dbon n'amlege, bhala cet' lekate una.k' t.aka do_e n'amlet'a me_nte. Khange sa_riko kulikedeas, Henda ba_bu, okare harta do_m a.krin'ket'a, ar tina.k' dam hoelentama? Ado_ unreya me_nket'a, A.d.i sa.n'gin', hana bajarre, mamoo. In' ma, mamoo mit' got.engeye tahe~kantin'a, onate thor.age hoelentin'a. Ape ma, mama, aema kad_a bitkil menak'kotapea. Ape do_ cet' ban' se_, bar pe kha.cla.k' t.akape a.gukea, ar ban'khan aperen kad_a bitlil kirin'te eman'pe tho_, in'gen' hataokotapea. Ado_ko me_nket'a, Ban', aletegele a.krin' a.guia.

Ado_ sa.ri uniak' kathateko ma.lun'ente jo_to_ kad_a bitkilko kut.a.m go_c'ket'koa, ar harta a.krin'ko calaoena. Me_nkhan cele ho~ bako hataolet'takoa. Ado_ a.nd.ho_n. mand.ho_n' mit' bar t.akateko dhasao gid.i bar.aket'te a.d.i ba.r.ic' karac' kuruc'ko edre he_c'ena. Arko me_nket'a, Ia. yae e_r.e.ket'bon do_! Nahakge kad_a bitkile go_c' ocoket'bon do_. Ado_ or.ak'teko rua.r. he_c'en khane kuli bar.ayet'koa. Ado_ edrete uni tuluc' do_ bako ro_r. bar.ayet'a. Arko me_njon' kana, Nui do_bo je_re_dea; ban'khan hape_n abo do_e latarbona. Ado_ onako nit.ket'te sa.ri mit' din do_ko je_re_t'kedeas. Ado_ unre bogeteye ho_ho_ket'a, me_nkhan onko mamoo_tteko do_ o_koe ho~ bako he_c'lana. Ado_ a.d.i tayom enako he_c'ena. Ado_ unre uni do_ o_hmateye bad.aeket'a, ban'ma, In' do_ nokogeko je_re_t'kidin'a. Ado_e cekaea, be_cara? Ac' ma hud.in' hud.in' ho_r., cet'e ceka dar.eak'a? Khange jo_to_ or.ak' lo_ cabayentaea, bako i~r.i~c' dar.eat'a. Ado_ jo_to_ or.ak' to_ro_c'entaea.

Ado_ se_n'ge_l i~r.i~c'en khan ona to_ro_c'ko do_ jo_to_e ha.r samt.aoket'a. Ado_ onko mamoo_ttekoge bostae ko_eket'kote ona to_ro_c' do_ bostareye bhoraoket'te bepare idiket'a. Ado_ mit't.en bajarre tiok'ket'a. Ado_ a.yup'en khan mit't.en bar.e but.a.reye d.erayena. Ado_ n'inda.yen khan uni do_e me_nket'a, In' eskar nond.e tahe~n do_ ban' jutok'a. Ja~ha~eko kombr.o bo_te_c'kin'a. Ado_ ona ar.erege bepariko d.era akan tahe~kana. Ado_ onko t.hen se_nkate mit' ar.ere ni ho~e d.erayena. Ado_e ja.pit' ocoat'koa. Ado_ tala n'inda. jo_khe_n

nui do_e be_re_t'ente ac'ak' to_ro_c' bosta do_ onkoak' ga.d.iye
bha.rikat'a, ar onkoak' bosta do_ ac'ak' ga.d.iye bha.riket'a. Ar
onko bepari do_ bako disa.ledea. Ado_ko tahe~ an'gayen khan onko ho~ko
lagaket'a, nui ho~e jor.aoket'teye lagaket'a. Nui do_ e_kkalte
or.ak'teye laga a.guket'a. Ado_ a.gukateye n'elket' do_, e_ke_n t.aka
kan. Ado_ en'gatte_t'e metadea, Do ayo, mamateko t.hen khon pa.i
a.guime. T.akalan' so_n'a.

Ado_ sa.riyeko_e a.guket'te t.akakin so_n'ket'a. Ar ona pa.i
par.ak'kore do_ mo~r.e~ turui go_t.e_n t.akakin re_be_t' bar.akat'te
pa.i do_kin idi ot.okat'takoa. Ado_ko n'elket' khan do_ko hahar.ayena.
Me_nket'ako, Durre! Noa to_ro_c' khon ho~ aema t.aka hoeyentaea.
Bhalabon kuliyea, okareye a.krin'ket'a me_n'te. Khanko kulikede khane
me_n go_t'ket'a, In' ma, mam_o_, or.ak' ho~ hud.in'ge tahe~kantin',
onarege no~_ko~_e nuna.k' t.aka hoeyentin'a. Ar ape ma napr.ak'
napr.ak' or.ak' menak'tape, ape do_ aemape t.akakea. Khangeko
me_nket'a, Sa.rige tho_ ya, abo do_ aemabo t.akakea. Ado_ onkako
hudisket'teko me_nket'a, T.akale khan or.ak' bek'nao do_ algagea. Ma
noa or.ak' do_bon je_re_t'ak'te to_ro_c' a.krin a.gukate arho~ or.ak'
do_bon benaoa.

Khange kathaeko je_re_t'at'takoa; ado_ to_ro_c' sajaoket'te a.krin'
do_ko idiket'a. Ado_ katha, cele ho~ bako bataolet'takoa. Ado_
a.r.isente gad.a dak'reko up' gid.i dapor.kat'a. Ado_ sit.ha.l
mit.ha.l karac' kuruc'ko ruhet'kede. Ado_ ina. dosar tesar khange
Bitna. do_e me_nket'a, D.a.ku bo_te_c'kin'ako. Ado_ ona bo_to_rte
o_nd.e khon do_e da.r.ket'a.

Source: Santal Folk Tales